

Afsender: Lemvig Kommune,
Rådhusgade 2, 7620 Lemvig

Pernille Toftdal Mikkelsen
Surkjærvej 10
Gudum
7620 Lemvig

Dato 08-10-2025
A01-2 Natur og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200
www.lemvig.dk

Sagsnummer: 09.08.26P19-78-25
Ref.: KIJE
Dir. tlf.: 9663 1133

Tilladelse til etablering og drift af et jordvarmeanlæg i henhold til §19 i Miljøbeskyttelsesloven

Surkjærvej 10, 7620 Lemvig

1. Ansøgningen

Der er den 22. september 2025 via Byg og Miljø indsendt ansøgning om tilladelse til etablering og drift af et terrænnært jordvarmeanlæg på ovennævnte ejendom.

Anlægget udføres som et lukket system bestående af 3 kredse med i alt ca. 980 meter PE80 SDR17 varmeslanger (Ø40/50 mm), som nedgraves ca. 1 meter under terræn i græsmark vest for ejendommens bygninger. Som frostsikringsmiddel anvendes IPA-sprit (ethanol denatureret med 10 % isopropanol). Den samlede mængde frostvæske i anlægget udgør ca. 280 liter.

Installationen udføres af Gravesen Blik og Sams VVS ApS, Skærshøjvej 5, 7790 Thyholm (CVR 12281781).

2. Afgørelse

Lemvig Kommune meddeler hermed tilladelse til etablering og drift af jordvarmeanlægget som ansøgt.

Tilladelsen meddeles efter § 19 i lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 om miljøbeskyttelse samt i henhold til bekendtgørelse nr. 240 af 27. februar 2017 om jordvarmeanlæg.

Der gives samtidig dispensation fra afstandskravet til drikkevandsboring 53.846, så anlægget kan placeres ca. 20 meter fra boringen, jf. Lemvig Kommunes grundvandsfaglige udtalelse af 2. oktober 2025.

Dispensationen gives, da boringen er beskyttet af et sammenhængende lerlag, og grundvandsstrømningen går fra boringen mod anlægget. Det vurderes derfor, at anlægget ikke udgør en risiko for forurening af indvindingsmagasinet.

3. Vilkår

Generelt

1. Jordvarmeanlægget skal etableres og drives som beskrevet i ansøgningen, dog med de ændringer og tilføjelser, der fremgår af vilkårene nedenfor.
2. De af tilladelsens vilkår, der angår driften, skal være kendt af de personer, der er ansvarlige for eller udfører den pågældende del af driften. Et eksemplar af tilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på adressen.
3. Hvis tilladelsen ikke er udnyttet inden 3 år fra afgørelsesdatoen, bortfalder den.

Indretning og drift

4. Anlægget tillades etableret med 280 liter IPA-sprit som frostsikringsvæske. Brinen i anlægget må højst indeholde 35 % frostsikringsmiddel.
Hvis varmeslangen placeres mindre end 1,5 meter fra bygninger og mindre end 1 meter fra vand- og kloakrør, skal den være isoleret mod kondens.
5. Slangere må intet sted placeres tættere på vandboringen, og ikke længere mod øst end angivet på den indsendte plan.

6. Varmeslangen må kun føres gennem fundamenter i bøsningssrør.
7. Varmeslanger skal nedgraves, så de har mindst 0,6 m jorddækning.
8. Varmeroptagningssystemet skal være tæt og forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget.
9. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
10. Slangekredsløbet skal være udformet som et lukket system med et hviletryk på mindst 150 kPa (absoluttryk).
11. Varmeslanger skal være af typen PE40, SDR11, eller PE80, SDR17. Slangerne skal være DS/EN-godkendt og mærket med "EN 12201". Varmeslanger der produceres og markedsføres lovligt i en anden medlemsstat i EU eller i Tyrkiet eller lovligt fremstilles i en EFTA-stat kan anvendes, hvis de opfylder en anden standard med et tilsvarende beskyttelsesniveau som EN 12201.
12. Til samlinger af varmeslanger med brine skal anvendes elektrosvejsefittings, der er kompatible med de anvendte slanger i anlægget, eller trækfaste fittings til mekaniske samlinger, der opfylder kravene i EN 12201-3.
Samlingsstedet skal indmåles og fremgå af en plan over placering af slanger.
13. Ejeren af anlægget skal på kommunalbestyrelsens anmodning stille en plan over placering af borer og slanger til rådighed.
14. Anlægget må ikke overdækkes på en måde, som vanskeliggør eller hindrer inspektion og reparation af nedgravede dele af anlægget.
15. Inden ibrugtagning af et nyt jordvarmeanlæg med brine og ved genstart af et bestående anlæg efter reparation eller vedligeholdelse af den nedgravede del af anlægget skal ejer eller bruger af jordvarmeanlægget gennemføre en tæthedsprøve efter fremgangsmåden i jordvarmebekendtgørelsens bilag 3. Resultatet af tæthedsprøven skal via Byg og Miljø være kommunalbestyrelsen i hænde senest 14 dage efter tæthedsprøvningen.
16. Ved aftapning af frostsikringsvæske skal denne væske bortskaffes efter Lemvig Kommunes anvisninger.

Egenkontrol

17. Ejere og brugere af jordvarmeanlægget skal sikre, at anlægget er i en sådan vedligeholdelsesstand, at der ikke foreligger en åbenbar, nærliggende risiko for, at der kan ske forurening af jord og grundvand. Der må ikke være væsentlige synlige tæring af rørsystemet.
18. Hvis ejerne eller brugere af jordvarmeanlægget konstaterer eller får begrundet mistanke om, at anlægget er utæt, skal der straks træffes foranstaltninger, der kan bringe en eventuel udstrømning til ophør, f. eks ved tømning af anlægget. Lemvig Kommune skal herefter

ter underrettes straks med en redegørelse for, hvad der er blevet gjort for at bringe den eventuelle udstrømning til ophør.

19. Jordvarmeanlægget skal efter 1. driftsår på foranledning af anlæggets ejer efterses af en sagkyndig i jordvarmeanlæg. Herefter skal anlægget efterses med mindst 5 års mellemrum. Eftersynet skal omfatte de i jordvarmebekendtgørelsen bilag 4 nævnte forhold. Resultatet af kontrollerne skal gemmes i mindst 10 år og efter anmodning forevises tilsynsmyndigheden.
20. Når jordvarmeanlægget er etableret, skal anlægget færdigmeldes via Byg og Miljø som dokumentation for, at anlægget er etableret efter gældende regler. Dette er en forudsætning for ændring af "varmeinstallation" i BBR.

Ophør

21. Hvis jordvarmeanlægget ikke længere benyttes, skal anlægget tømmes for væske, hvorefter slangekredsløbet gennemskylles med rent vand og slangen aflukkes. Hvis sløjfningen af anlægget er forårsaget af, at slangen ikke længere lever op til kravene til en varmeslange, skal slangen frakobles anlægget på en måde, så det ikke er muligt at sætte den i drift igen.
22. Senest 14 dage efter at arbejdet med sløjfningen er afsluttet, skal kommunalbestyrelsen underrettes af den, der har ladet sløjfningen udføre.

4. Placering af anlægget

Anlægget placeres som ansøgt. Den ansøgte placering ses på nedenstående kort.

Blå markering: Slangernes placering

Rød markering: Placering af drikkevandsboringen.

5. Miljøteknisk vurdering

Anlægget udføres som et lukket system bestående af 3 kredse med i alt ca. 980 m PE80 SDR17 varmeslanger (Ø40 mm; hovedledning Ø50 mm), fyldt med brine på i alt ca. 1.000 liter, heraf ca. 280 liter IPA-sprit (ethanol denatureret med 10 % isopropanol) som frostsikringsmiddel. Slangerne nedgraves som terrænnært jordvarme i græsmark. Slangekredsløbet er udformet til hviletryk $\geq$ 150 kPa (absoluttryk). Disse forhold fremgår af ansøgningen.

Anlægget forsynes med trykovervågning og alarm, der stopper anlægget ved trykfald. Ved en mindre lækage vil der typisk kun udtømmes en meget begrænset mængde brine i jorden (omkring 1 deciliter), mens et værst tænkeligt scenarie – f.eks. hvis en slange graves helt over – kan medføre udtømning af hele brinemængden (her ca. 1.000 liter).

Der dispenseres fra afstandskravet til drikkevandsboring 53.846, så dele af anlægget kan placeres inden for 50 m-zonen i en afstand på ca. 20 m. Dispensationen er fagligt begrundet i, at boringen er beskyttet af et sammenhængende lerlag, at indvindingsmagasinet er velbeskyttet (reducerede forhold, meget lavt nitrat), og at der ikke er tegn på overfladepåvirkning. Grundvandsstrømningen i det øvre magasin er mod nord-nordøst; de slanger, der ligger inden for 50 m, er placeret vest/sydvest for boringen, og eventuelt spild vurderes at afstrømme væk fra boringen. Der er ikke vandværksindvinding i nærområdet; nærmeste væsentlige indvinding er mere end 2 km væk. Ved nedlæggelse af slangerne skal det sikres, at slanger syd for boringen overholder afstandskravet.

På den baggrund vurderer kommunen, at risikoen for påvirkning af drikkevandsinteresser er minimal, idet: (i) IPA-sprit fortyndes og nedbrydes hurtigt i jord og grundvand, (ii) sikkerhedssystemer (trykovervågning/alarm/automatisk stop) reducerer sandsynligheden for større udslip, og (iii) de lokale geologiske og strømningsmæssige forhold, samt boringens beskyttelse, begrænser risikoen

Risikoscenarie: Skulle hele brinemængden udtømmes uden indgriben, og hvis jordforholdene lokalt er meget permeable, kan IPA i et begrænset omfang nå grundvandet. Selv i dette tilfælde vurderes sundhedsrisikoen som lav på grund af fortynding og nedbrydning, og det forventes ikke at medføre varige overskridelser af drikkevandskvalitetskrav.

Natura 2000 og Bilag IV arter

Habitatbekendtgørelsen stiller krav til, at der skal foretages en forudgående vurdering af, hvorvidt aktiviteterne forbundet med nedgravningen af anlægget kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt (EF-habitat områder, EF-fuglebeskyttelsesområder samt Ramsarområder). Dette indbefatter en vurdering af projektets potentielle indflydelse på udpegningsgrundlaget (naturtyper samt arter) for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Området, hvor jordvarmeanlægget etableres, ligger uden for Natura 2000, og nærmeste område er Natura 2000-område nr. 28 (Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø) i en afstand på ca. 750 meter. På grundlag af anlæggets karakter (nedgravede slanger), placering i eksisterende græsmark og den geografiske afstand vurderes der ikke at være direkte hydrologiske forbindelser eller påvirkningsveje, der kan give væsentlige effekter på udpegningsgrundlaget.

Det vurderes desuden, at arealet ikke udgør et attraktivt habitat for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Enkeltindivider (f.eks. stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse, bir-

kemus, markfirben, odder, bæver eller ulv) kan passere arealet, men selve jordvarmeanlægget – der ligger nedgravet – forventes ikke at hindre deres bevægelse eller beskadige yngle- eller rasteområder. Eventuelle forstyrrelser vil være kortvarige og knyttet til selve anlægsfasen. Det vurderes derfor, at projektet ikke beskadiger eller ødelægger yngle- og rasteområder for bilag IV-arter og ikke medfører væsentlig påvirkning af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Konklusion

Idet anlægget etableres således, at der ikke er risiko for forurening af grundvandet og påvirkninger af naturen i øvrigt, meddeles der tilladelse til det ansøgte.

6. Gyldighed og retsbeskyttelse

Gyldighed

Tilladelsen er gyldig straks efter modtagelsen.

Ved klage kan Miljøklagenævnet dog bestemme, at klagen har opsættende virkning. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko, idet tilladelsen kan påklages og eventuelt blive ophævet eller ændret i en klagesag.

Retsbeskyttelse

Tilladelser efter miljøbeskyttelseslovens § 19 kan til enhver tid ændres eller tilbagekaldes af kommunen, uden erstatning, ved risiko for forurening af vandforsyningsanlæg eller ved risiko for miljøbeskyttelsen i øvrigt, jf. § 20 i miljøbeskyttelsesloven. Påbud, forbud og ændringer i henhold til miljøbeskyttelsesloven kan påklages.

7. Offentliggørelse og klagevejledning

Klage

Lemvig kommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er ansøgeren, Embedslægeinstitutionen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Klagefristen er fire uger fra afgørelsen er offentliggjort på Lemvig Kommunes hjemmeside. Klagefristen udløber således den **Dato**.

Klagen skal sendes digitalt. Hvis du er borger, skal du klage via borger.dk, og hvis du er virksomhed eller forening, skal du klage via virk.dk. Du skal logge ind med MitID. Når du er logget ind, kan du søge på "Klag til Miljø- og Fødevareklagenævnet", hvor du bliver guidet igennem klageprocessen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Lemvig Kommune. Lemvig Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. (private) eller 1.800 kr. (virksomheder og organisationer). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,

2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Søgsmål

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge lovens § 101 være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsens meddelelse, eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter, at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Med venlig hilsen

Kim Sandahl
Miljøsagsbehandler

Kopi af godkendelsen vil blive sendt til:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV. Mail: senord@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lemvig. Mail: dnlemvig-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland. Mail: lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. Mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. Mail: fr@friluftsradet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C. Mail: dbf.oestjylland@gmail.com

